

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Jeigu Mano Prašymas Turi Būti Nagrinėjamas Šioje Šalyje](#) > Croatia

Jeigu mano prašymas turi būti nagrinėjamas šioje šalyje

Turinį pateikė
Kroatija

Kroatija

Už kokios rūšies nusikaltimą galiu gauti kompensaciją?

Kompensacijos galite prašyti, jeigu nukentėjote nuo Kroatijos teritorijoje padaryto tyčinio smurtinio nusikaltimo, kuriuo buvo padarytas sunkus kūno sužalojimas arba didelė žala sveikatai, arba buvo sukelta mirtis.

Smurtinis nusikaltimas – tai:

1. bet kuris nusikaltimas, padarytas tyčia ir naudojant jėgą arba pažeidžiant kito asmens seksualinę neliečiamybę;
2. bet kuris nusikaltimas, dėl kurio kyla pavojus gyvybei ir turtui dėl veikslių, kurie visuotinai laikomi pavojingais, arba naudojant priemonę, kuri sukėlė mirtį, sunkų vieno ar kelių asmenų kūno sužalojimą arba padarė didelę žalą sveikatai, jeigu tai Baudžiamajame kodekse numatyta kaip sunki esminio tyčinio nusikaltimo forma.

Už kokios rūšies žalą galiu gauti kompensaciją?

- Apskritai už sužalojimus kompensacija nenumatyta. Sąlygos gauti kompensaciją įvykdomos tada, kai dėl smurtinio nusikaltimo padaromas sunkus kūno sužalojimas arba didelė žala sveikatai, arba sukeliama mirtis.
- Patys nukentėjusieji turi teisę gauti kompensaciją už prarastas pajamas, neviršijančią 35 000 HRK, jeigu atitinkamu smurtiniu nusikaltimu buvo padarytas sunkus kūno sužalojimas arba didelė žala sveikatai ir jeigu, įvykdžius visas kitas įstatyme numatytas sąlygas, galima įrodyti, kad dėl to buvo prarastos pajamos.
- Patys nukentėjusieji turi teisę gauti medicininių išlaidų atlyginimą, jeigu atitinkamu smurtiniu nusikaltimu buvo padarytas sunkus kūno sužalojimas arba didelė žala sveikatai ir jeigu, įvykdžius visas kitas įstatyme numatytas sąlygas, galima įrodyti, kad dėl to buvo patirtos medicininės išlaidos, kurias turėjo sumokėti pats nukentėjusysis. Galima reikalauti atlyginti šių medicininių išlaidų sumą, neviršijančią Kroatijos Respublikos privalomojo sveikatos draudimo reglamentavimo nuostatose nustatytos ribos, jeigu šios išlaidos yra pripažįstamos ir tik jeigu pats nukentėjusysis neturi teisės gauti šių išlaidų atlyginimo pagal sveikatos draudimą.
- Netiesiogiai nukentėję asmenys turi teisę gauti kompensaciją dėl teisės aktais numatyto išlaikymo praradimo, jeigu dėl smurtinio nusikaltimo pats nukentėjusysis mirė ir jeigu, įvykdžius visas kitas įstatyme numatytas sąlygas, galima įrodyti, kad netiesiogiai nukentėjęs asmuo prarado teisės aktais numatytą išlaikymą. Jeigu netiesiogiai nukentėjęs asmuo turi teisę gauti privalomojo pensijų draudimo sistemos išmokas, tada jis neturi teisės į kompensaciją dėl teisės aktais numatyto išlaikymo praradimo. Visiems netiesiogiai nukentėjusiems asmenims iš viso gali būti skirta 70 000 HRK neviršijanti kompensacija dėl teisės aktais numatyto išlaikymo praradimo.
- Asmenys, sumokėję nuo tyčinio smurtinio nusikaltimo mirusio asmens laidotuvių išlaidas, turi teisę į laidotuvių išlaidų atlyginimą, jeigu, įvykdžius visas kitas įstatyme numatytas sąlygas, galima įrodyti, kad jie tas laidotuvių išlaidas sumokėjo. Atlygintinomis išlaidomis gali būti pripažįstamos iki 5 000 HRK dydžio laidotuvių išlaidos.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu asmens, mirusio dėl nusikaltimo, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją?

- TAIP, mirusiųjų nusikaltimų aukų giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją dėl teisės aktais numatyto išlaikymo praradimo ir standartinių laidotuvių išlaidų atlyginimą.
- Šie giminaičiai arba šeimos nariai įstatyme vadinami „netiesiogiai nukentėjusiais asmenimis“. Giminaičiai arba šeimos nariai (t. y. įstatyme numatyti netiesiogiai nukentėję asmenys) yra: sutuoktiniai, partneriai, vaikai, tėvai, įvaikiai, įvaikintojai, pamotės, patėviai, sutuoktinio vaikai ir tos pačios lyties partneriai, su kuriais gyveno pats nukentėjęs; seneliai ir vaikaičiai, tačiau tik tuo atveju, jeigu jie patys yra nukentėjusieji ir jeigu jie nuolat gyveno kartu, o seneliai atliko tiesiogiai nukentėjusiųjų asmenų tėvų vaidmenį.
- Nesantuokinių santykių ir tos pačios lyties asmenų partnerystės buvimas vertinamas pagal Kroatijos Respublikos teisę.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu nukentėjusiojo, kuris išgyveno, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją tokiu atveju?

- NE, jeigu nukentėjęs po išpuolio liko gyvas, giminaičiai arba išlaikomi šeimos nariai kompensacijos gauti negali.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu nesu ES šalies pilietis?

- Kompensaciją turi teisę gauti tik tie nukentėjusieji, kurie yra Kroatijos piliečiai arba gyvena Kroatijos Respublikoje, t. y. jeigu jie yra ES valstybės narės piliečiai arba turi nuolatinę gyvenamąją vietą jos teritorijoje.

Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, jeigu čia gyvenu arba esu iš šios šalies (tai mano gyvenamosios vietos arba pilietybės šalis), net jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitoje ES šalyje? Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, o ne šalies, kurioje padarytas nusikaltimas? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

NE, nukentėjęs negali reikalauti kompensacijos iš Kroatijos Respublikos, jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitos valstybės teritorijoje. Kroatijos Respublika sumoka kompensaciją tik tuo atveju, jeigu įvykdomos įstatyme nustatytos sąlygos ir reikalavimai ir jeigu smurtinis nusikaltimas buvo padarytas jos teritorijoje (t. y., Kroatijos Respublika nemoka kompensacijos už nusikaltimus, padarytus kitoje šalyje).

Ar kad galėčiau reikalauti kompensacijos turiu pirmiausia apie nusikaltimą pranešti policijai?

- TAIP, kad galėtumėte reikalauti kompensacijos, apie nusikaltimą turi būti pranešta arba jis turi būti užregistruotas policijoje arba prokuratūroje kaip nusikaltimas.
- Su prašymu skirti kompensaciją turi būti pateikta policijos pažyma, kad incidentas buvo užregistruotas arba apie jį buvo pranešta kaip apie nusikaltimą.
- Nukentėjusiojo prašymu policija privalo išduoti pažymą, kurioje patvirtinama, kad apie atitinkamą incidentą buvo pranešta arba kad jis buvo užregistruotas kaip nusikaltimas.

Ar prieš pateikdamas prašymą turiu sulaukti policijos tyrimo ar

baudžiamojo proceso pabaigos?

- NE, jūs neprivalote laukti policijos tyrimo ar baudžiamojo proceso rezultatų.
- Teise pateikti prašymą galima pasinaudoti neatsižvelgiant į tai, ar nusikaltėlis yra žinomas ir ar buvo pradėtas baudžiamasis procesas.

Ar pirmiausia turiu reikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio, jei jis nustatytas?

- NE, jūs neprivalote pirmiausia siekti kompensacijos iš nusikaltėlio.
- Pateikęs prašymą pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą (kroat. *Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela*, toliau – įstatymas), nukentėjusysis nepraranda galimybės įgyvendinti savo teisę gauti kompensaciją iš nusikaltėlio.
- Jeigu nukentėjusysis pateikė prašymą pagal įstatymą ir pasinaudojo savo teise gauti kompensaciją tiesiogiai iš nusikaltėlio, ši kompensacija įskaičiuojama į kompensaciją, kurios nukentėjusysis prašo pagal įstatymą.
- Jeigu iš nusikaltėlio gauta kompensacija visiškai patenkinamas reikalavimas, pagal įstatymą pateiktas prašymas atmetamas. Jeigu procesas dėl šio prašymo jau baigtas, tačiau mokėjimas dar neatliktas, bus priimtas sprendimas neišmokėti kompensacijos.
- Jeigu valstybė pagal įstatymą jau atliko mokėjimą nukentėjusiajam ir nukentėjusysis gauna visišką arba dalinę kompensaciją iš nusikaltėlio, tada valstybė turi atgręžtinio reikalavimo teisę iš nukentėjusiojo susigrąžinti sumą, tiesiogiai gautą iš nusikaltėlio, tačiau ne daugiau, negu ji sumokėjo nukentėjusiajam.
- Gavęs kompensacijos mokėjimą iš valstybės pagal įstatymą, nukentėjusysis nebeturi teisės reikalauti šios kompensacijos iš nusikaltėlio, nes dabar valstybė turi atgręžtinio reikalavimo teisę nusikaltėlio atžvilgiu.

Ar vis tiek galiu reikalauti kompensacijos, jeigu nusikaltėlis nebuvo nustatytas arba nuteistas? Jei taip, kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

- TAIP, pareiškėjas turi prie savo prašymo skirti kompensaciją pridėti visus paprastai reikalaujamus dokumentus, kurie yra išvardyti oficialioje prašymo formoje, teikiamoje neatsižvelgiant į tai, ar buvo nustatyta nusikaltėlio tapatybė, ar jis buvo nuteistas ir ar buvo pradėtas baudžiamasis procesas.
- Paprastai prie prašymo pridedama: policijos pažyma, kad incidentas buvo užregistruotas arba apie jį buvo pranešta kaip apie nusikaltimą, pilietybės įrodymas, pažyma apie gyvenamąją vietą, nukentėjusiojo mirties liudijimas, pareiškėjo patvirtintas pareiškimas, kad teise gauti kompensaciją pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą nebuvo pasinaudota kitokiu teisiniu pagrindu, taip pat nukentėjusiojo medicininiai dokumentai, kurių pagrindu prašoma kompensacijos (pareiškimo ligoninei forma, medicininės išvados ir pažymos, pažyma apie išrašymą iš ligoninės, nedarbingumo pažyma, su sveikatos priežiūra susiję kvitai), standartinių laidotuvių išlaidų kvitai, kitos aktualios pažymos ar dokumentai, kurie galėtų būti reikšmingi sprendžiant dėl kompensacijos.

Ar yra terminas, per kurį turiu pareikalauti kompensacijos?

- TAIP, prašymas turi būti pateiktas vėliausiai per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai buvo padarytas prašyme nurodytas nusikaltimas.
- Jeigu nukentėjusysis dėl pagrįstų priežasčių per minėtą laikotarpį negalėjo pateikti prašymo, prašymas turi būti pateiktas vėliausiai per tris mėnesius nuo tos dienos, kai išnyko pagrįstos priežastys, ir vėliausiai per trejus metus nuo nusikaltimo padarymo dienos (nukentėjusysis turi išdėstyti ir įrodyti pagrįstas priežastis).
- Jeigu nukentėjusysis yra nepilnametis arba neveiksnius ir jo teisinis atstovas nepateikė prašymo per šešis mėnesius nuo nusikaltimo padarymo dienos, šešių mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai asmeniui sueina 18 metų, arba nuo tos dienos, kai, nukentėjusiajam tapus suaugusiuoju, buvo pradėtas baudžiamasis procesas, arba nuo tos dienos, kai asmuo tapo veiksniu.

Kokie nuostoliai ir išlaidos atlyginami kompensacija?

a) nusikaltimo aukai:

- materialinė (ne psichologinė) žala:

- *medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininis gydymas (ambulatorinis ir ligoninėje), sveikimas)*
 - Pats nukentėjęs turi teisę gauti sveikatos priežiūros išlaidų kompensaciją, siekiančią Kroatijos Respublikos privalomojo sveikatos draudimo reglamentavimo nuostatose nustatytą ribą. Šios išlaidos pripažįstamos tik tuo atveju, jei nukentėjęs neturi teisės gauti išlaidų atlyginimo pagal sveikatos draudimą.
- *papildomi poreikiai ar išlaidos, susiję su sužalojimu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.)*
 - Žr. atsakymą prie pirmo punkto (teisė gauti sveikatos priežiūros išlaidų kompensaciją, siekiančią Kroatijos Respublikos privalomojo sveikatos draudimo reglamentavimo nuostatose nustatytą ribą).
- *ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)*
 - *pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.)*
- Patys nukentėjęs turi teisę į kompensaciją už prarastas pajamas, kuri skiriama kaip vienkartinė išmoka, siekianti ne daugiau kaip 35 000 HRK.
 - *galimybės praradimas*
 - *su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos, pvz., teisinės išlaidos ir teismo išlaidos*
 - *kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą*
 - *kita*

- psichologinė (moralinė) žala:

- NE
 - *nukentėjusiojo skausmas ir kančia*
- NE

b) asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminaičiams:

- materialinė (ne psichologinė) žala:

- *laidotuvių išlaidos:*

standartinės laidotuvių išlaidos, siekiančios ne daugiau kaip 5 000 HRK;

- *medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, reabilitacija);*
- *išlaikymo arba galimybės praradimas.*

Nukentėjusiojo, kuris dėl smurtinio nusikaltimo padarinių mirė, išlaikomi netiesiogiai nukentėję asmenys turi teisę į kompensaciją dėl teisės aktuose numatyto išlaikymo praradimo. Kompensacija skiriama kaip vienkartinė išmoka remiantis draudimo aktuariniais apskaičiavimais, pradedant nuo mažiausios šeimos pensijos pagal Pensijų draudimo įstatymą (kroat. *Zakon o mirovinskom osiguranju*), apskaičiuotos pagal 5 metų profesinės veiklos laikotarpį ir tikėtiną netiesiogiai nukentėjusio asmens išlaikymo laikotarpį. Kompensacija skiriama tik tuo atveju, jei netiesiogiai nukentėjęs asmuo neturi teisės į valstybinio pensijų draudimo išmokas. Visiems netiesiogiai nukentėjusiems asmenims gali būti skirta ne daugiau kaip 70 000 HRK kompensacija.

- psichologinė žala:

- NE
 - *giminaičių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, skausmas ir kančia arba kompensacija likusiems gyviems asmenims, jei nukentėjęs mirė:*
- NE

Ar kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, ar dalimis kas mėnesį?

- Kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka.

Kokiu būdu mano paties elgesys ryšium su nusikaltimu, mano teistumas ar nebendradarbiavimas nagrinėjant prašymą dėl žalos atlyginimo gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) sumai, kurią gausiu?

- Sprendžiant dėl teisės į kompensaciją atsižvelgiama į paties nukentėjusiojo veiksmus iki nusikaltimo, jo metu ir po jo padarymo; nukentėjusiojo vaidmenį, susijusį su žalos atsiradimu ir dydžiu; ir į tai, ar nukentėjusysis pranešė ir per kokį laiką pranešė apie nusikaltimą kompetentingoms institucijoms, nebent jis dėl pagrįstų priežasčių negalėjo to padaryti; taip pat į nukentėjusiojo bendradarbiavimą su policija ir kompetentingomis institucijomis siekiant įvykdyti nusikaltėliui teisingumą; nukentėjusysis, kuris prisidėjo prie žalos atsiradimo arba padidino jos mastą, turi teisę tik į proporcingai sumažintą kompensaciją.
- Prašymas skirti kompensaciją atmetamas, jeigu nustatoma, kad nukentėjusysis dalyvauja organizuoto nusikalstamumo veikloje arba yra nusikalstamos organizacijos narys.
- Kompensacija gali būti neskiriama arba sumažinama, jeigu visos kompensacijos skyrimas prieštarautų teisingumo principui, moralei ar viešajai tvarkai.
- Sprendžiant dėl netiesiogiai nukentėjusio asmens teisės į kompensaciją, atsižvelgiama į paties nukentėjusiojo elgesį.

Kaip mano finansinė padėtis gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

- NE
- Pareiškėjo finansinės, t. y. pragyvenimo, aplinkybės iš esmės neturi poveikio sprendimui dėl prašymo, tačiau, sprendžiant dėl kompensacijos už teisės aktais numatyto išlaikymo praradimą, finansinės aplinkybės gali turėti poveikio galimybėms gauti kompensaciją.

Ar yra kitų kriterijų, kurie gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

- TAIP
- Sprendžiant dėl teisės į kompensaciją atsižvelgiama į paties nukentėjusiojo veiksmus iki nusikaltimo, jo metu ir po jo padarymo; nukentėjusiojo vaidmenį, susijusį su žalos atsiradimu ir dydžiu; ir į tai, ar nukentėjusysis pranešė ir per kokį laiką pranešė apie nusikaltimą kompetentingoms institucijoms, nebent jis dėl pagrįstų priežasčių negalėjo to padaryti; taip pat į nukentėjusiojo bendradarbiavimą su policija ir kompetentingomis institucijomis siekiant įvykdyti nusikaltėliui teisingumą; nukentėjusysis, kuris prisidėjo prie žalos atsiradimo arba padidino jos mastą, turi teisę tik į proporcingai sumažintą kompensaciją.
- Prašymas skirti kompensaciją atmetamas, jeigu nustatoma, kad nukentėjusysis dalyvauja organizuoto nusikalstamumo veikloje arba yra nusikalstamos organizacijos narys.
- Kompensacija gali būti neskiriama arba sumažinama, jeigu visos kompensacijos skyrimas prieštarautų teisingumo principui, moralei ar viešajai tvarkai.
- Sprendžiant dėl netiesiogiai nukentėjusio asmens teisės į kompensaciją, atsižvelgiama į paties nukentėjusiojo elgesį.

Kaip kompensacija bus apskaičiuojama?

- Finansinė kompensacija apskaičiuojama atsižvelgiant į kiekvieno individualaus atvejo aplinkybes, pareiškėjas turi įrodyti, kad buvo įvykdyti teisiniai reikalavimai ir kad buvo patirtos konkrečios išlaidos ar nuostoliai, t. y. žala.

Ar yra nustatyta mažiausia arba didžiausia suma, kuri gali būti skirta?

- Teisės aktuose nenumatyta mažiausia skirtina suma (tačiau juose apribota didžiausia skirtina suma).

Ar turėčiau nurodyti sumą prašymo formoje? Jei taip, ar yra nurodymai, kaip ją apskaičiuoti arba dėl kitų aspektų?

- TAIP, tikimasi, kad pareiškėjai nurodys sumą, kurios reikalauja.
- Nurodymai, kaip apskaičiuoti sumą, nepateikiami (pareiškėjas turi įrodyti reikalaujamas išlaidas arba nuostolius).

Ar kompensacija, kurią už patirtą žalą gausiu iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, savo darbdavio ar privataus draudimo), bus išskaičiuota iš kompensacijos, kurią mokės institucija ar įstaiga?

- Kai kuriais atvejais TAIP, kitais – NE, priklausomai nuo gautos kompensacijos šaltinio.
- Kompensacija, gauta pagal sveikatos, pensijų ar kitą draudimą, įskaičiuojama į tinkamą kompensacijos pagrindą, taigi, nukentėjusiajam skiriamą kompensaciją sudaro visos kompensacijos, į kurią nukentėjusysis turi teisę pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą (toliau – įstatymas), ir sumos, kurią nukentėjusysis gauna vienu ar keliais pagrindais, skirtumas.
- Savanoriškas draudimas, už kurį sumokėjo pats nukentėjusysis arba netiesiogiai nukentėjęs asmuo, į kompensacijos sumą neįskaičiuojamas.
- Kai tik nukentėjusysis gauna kompensaciją tiesiogiai iš nusikaltėlio, ji įskaičiuojama į kompensaciją, kurios reikalaujama iš Kroatijos Respublikos. Jeigu iš nusikaltėlio gauta kompensacija visiškai patenkinamas reikalavimas, prašymas atmetamas. Jeigu iš nusikaltėlio gauta kompensacija visiškai patenkinamas reikalavimas ir jeigu procesas jau baigtas, tačiau mokėjimas dar neatliktas, bus priimtas sprendimas neišmokėti nukentėjusiajam kompensacijos.
- Jeigu valstybė pagal įstatymą jau atliko mokėjimą nukentėjusiajam ir nukentėjusysis gauna visišką arba dalinę kompensaciją iš nusikaltėlio, tada valstybė turi atgręžtinio reikalavimo teisę iš nukentėjusiojo susigrąžinti sumą, tiesiogiai gautą iš nusikaltėlio, tačiau ne daugiau, negu ji sumokėjo nukentėjusiajam.

Ar galiu gauti kompensaciją avansu? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

- NE

Ar galiu gauti papildomą kompensaciją (pvz., pasikeitus aplinkybėms ar pablogėjus sveikatai ir kt.) po pagrindinio sprendimo?

- Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatyme papildoma kompensacija nenumatyta.

Kokius patvirtinamuosius dokumentus reikia pridėti prie prašymo?

- Patvirtinamieji dokumentai, kuriuos reikia pridėti prie prašymo, išvardyti oficialioje formoje. Prie prašymo pridedama: pilietybės įrodymas, pažyma apie gyvenamąją vietą, nukentėjusiojo mirties liudijimas, policijos pažyma, kad incidentas buvo užregistruotas arba apie jį buvo pranešta kaip apie nusikaltimą, pareiškėjo patvirtintas pareiškimas, kad teise gauti kompensaciją pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą nebuvo pasinaudota kitokiu teisiniu pagrindu, taip pat nukentėjusiojo medicininiai dokumentai, kurių pagrindu prašoma kompensacijos (pareiškimo ligoninei forma, medicininės išvados ir pažymos, pažyma apie išrašymą iš ligoninės, nedarbingumo pažyma, su sveikatos priežiūra susiję kvitai), standartinių laidotuvių išlaidų kvitai, kitos aktualios pažymos ar dokumentai, kurie galėtų būti reikšmingi sprendžiant dėl kompensacijos.
- Pateikiami minėtų dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos.

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius po to, kai prašymas gaunamas arba išnagrinėjamas?

- Pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą vykstant prašymo nagrinėjimo procesui administracinių ar kitų mokesčių mokėti nereikia.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą (nacionaliniu atveju)?

- Valdžios institucija, kompetentinga nuspręsti dėl nusikaltimų aukų prašymų skirti kompensaciją pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą, kai kompensacija išmokama iš nacionalinio biudžeto, yra Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas (kroat. *Odbor za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela*).
- Jeigu nukentėjusysis siekia gauti kompensaciją iš nusikaltėlio, t. y. pateikti prašymą įstoti į procesą civiliniu ieškovu kompensacijai iš nusikaltėlio gauti, nukentėjusysis tai gali padaryti baudžiamajame procese, kurį vykdo jurisdikciją turintis teismas.
- Tačiau nukentėjusysis taip pat gali nuspręsti kompetentingame teisme pateikti ieškinį nusikaltėliui dėl kompensacijos.

Kur siųsti prašymą (nacionaliniu atveju)?

- Prašymas skirti kompensaciją nusikaltimų aukoms pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą teikiamas Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetui, t. y. Teisingumo ministerijai.

Kroatijos Respublikos

Teisingumo ministerija (kroat. *Ministarstvo pravosuđa*)

Ulica grada Vukovara 49

10000 ZAGREB

- Jeigu pateikus ieškinį baudžiamajame procese siekiama gauti kompensaciją iš nusikaltėlio, tada prašymas, kuriuo siekiama įstoti į procesą civiliniu ieškovu žalos atlyginimui gauti, teikiamas kompetentingam teismui, kuriame nusikaltėliui vykdomas baudžiamasis procesas.
- Nukentėjusysis taip pat gali nuspręsti kompetentingame teisme pateikti ieškinį nusikaltėliui dėl kompensacijos.

Ar turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl prašymo?

- Paprastai, kai prašymą teikia nusikaltimų aukos, atsakymas yra NE, tačiau, priklausomai nuo atvejo, kompetentinga institucija, t. y. komitetas, išimties tvarka gali reikalauti, kad šalys, liudytojai ar teismo skirti ekspertai duotų parodymus teisme, jeigu komitetui tai reikalinga sprendimui priimti.

Kiek laiko (apytikriai) užtrunka, kol gaunamas institucijos sprendimas dėl prašymo kompensuoti žalą?

- Kompetentinga institucija sprendimą dėl prašymo priima per 60 dienų, jeigu prašymas yra išsamus ir tvarkingas (jeigu buvo gauti ir pateikti visi reikiami dokumentai, informacija ir įrodymai, reikalingi sprendimui priimti). Tačiau jeigu prašymas yra neišsamus, laikas, reikalingas sprendimui priimti, gali būti ilgesnis.

Jei nesu patenkintas institucijos sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

- Sprendimo apskųsti negalima, tačiau pareiškėjas gali pateikti administracinį apeliacinį skundą – per 30 dienų nuo sprendimo įteikimo jis gali administraciniam teismui pateikti administracinį skundą.

Kur galiu gauti reikiamas formas ir kitą informaciją apie tai, kaip pateikti prašymą?

- Formą ir informaciją galima gauti bet kurioje policijos nuovadoje, prokuratūroje, savivaldybių ir apskričių teismuose, o elektronine forma – oficialiose Teisingumo ministerijos (kroat. *Ministarstvo pravosuđa*), Vidaus reikalų ministerijos (*Ministarstvo unutarnjih poslova*), Kroatijos Respublikos valstybinės prokuratūros (*Državno odvjetništvo RH*), savivaldybių ir apskričių teismų interneto svetainėse.

- Informaciją galima gauti paskambinus Nacionalinio nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų aukų skambučių centro (kroat. *Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja*) pagalbos linija 116-006.
- Policija, prokuratūra ir teismai visiems asmenims, kurie pagal Kompensavimo nusikaltimų aukoms įstatymą turi teisę siekti kompensacijos iš Kroatijos Respublikos, turi suteikti informaciją apie teisę į kompensaciją ir apie įstaigą, į kurią šalis gali kreiptis siekdama pasinaudoti šiomis teisėmis.
- Policija, prokuratūra ir Teisingumo ministerija visiems asmenims, kurie pagal įstatymą turi teisę į kompensaciją, turi išduoti reikiamas formas prašymui pateikti, o, gavusios prašymą, turi pateikti bendrus nurodymus ir informaciją, kaip užpildyti prašymą ir kokius patvirtinamuosius dokumentus pridėti prie prašymo.
- Teisingumo ministerija išleido lankstinuką kroatų ir anglų kalbomis, kuriame pateikiama visa informacija apie teisę į kompensaciją, apie reikalavimus ir apie tai, kaip šia teise pasinaudoti. Lankstinukai ir prašymų formos yra paskelbti kroatų ir anglų kalbomis Teisingumo ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėse.

Ar yra speciali pagalbos linija arba interneto svetainė, kur galėčiau kreiptis?

- TAIP (Kroatijos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainė) <https://pravosudje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-6366/iz-pravosudnog-sustava-6372/podrska-zrtvama-i-svjedocima/6156>
- Informaciją galima gauti paskambinus Nacionalinio nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų aukų skambučių centro (kroat. *Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja*) pagalbos linija 116-006.

Ar rengdamas prašymą galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

- Jeigu prašymas yra neišsamus, nesuprantamas arba neįskaitomas, jis nebus šiais pagrindais atmestas, bet pareiškėjas bus informuotas, kaip jį pataisyti ar papildyti. Šiuo požiūriu tai galima laikyti pagalba pareiškėjui.
- Pareiškėjas, rengdamas prašymą arba atstovavimui procese gali pasisamdyti (savo lėšomis) įgaliotinį arba advokatą.
- Informaciją ir pagalbą dėl prašymo skirti kompensaciją nusikaltimo aukai galima gauti kiekvienoje policijos nuovadoje, prokuratūroje, savivaldybių ir apskričių teismuose arba paskambinus nemokama Nacionalinio nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų aukų skambučių centro pagalbos linija 116-006.

Ar yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą?

- TAIP

<https://pravosudje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-6366/iz-pravosudnog-sustava-6372/podrska-zrtvama-i-svjedocima/6156>

Koks yra padedančiosios institucijos vaidmuo?

- Padedančioji institucija yra Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija, o pareiškėjas prašymą šiai institucijai pagal Kroatijos teisę gali pateikti vadinamaisiais
- tarpvalstybiniais atvejais (kroat. *prekogranični slučajeви*).
- Padedančioji institucija kuo greičiau pateiks prašymą ir jo priedus šalies, kurioje pareiškėjas prašo kompensacijos, kompetentingai institucijai tos šalies oficialiąja kalba arba kita atitinkamai šaliai priimtina kalba.
- Minėtasis prašymas bus pateiktas Europos Komisijos nurodyta forma.
- Jeigu valdžios institucija, atsakinga už sprendimą dėl prašymo atitinkamoje šalyje, prašo Kroatijos Respublikoje apklausti pareiškėją, liudytojus, teismo skirtus ekspertus ar kitus asmenis, tai atlieka Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas, kuris vėliau kitos šalies valdžios institucijai, atsakingai už sprendimą dėl prašymo, pateikia apklausos ataskaitą.

- Jeigu kitos šalies valdžios institucija, atsakinga už sprendimą dėl prašymo, prašo atlikti apklausą naudojantis techninėmis priemonėmis, apklausa bus atliekama bendradarbiaujant su Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija, jeigu su šia procedūra sutinka asmuo, kurį planuojama apklausti.

Ar ši institucija išvers patvirtinamuosius dokumentus, jei tai būtina prašymui išsiųsti? Jei taip, kas už tai sumokės?

Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija, būdama padedančioji institucija, išverčia prašymą į šalies, iš kurios prašoma kompensacijos, kalbą arba į kitą kalbą, kurią atitinkama šalis nurodė kaip ryšiams palaikyti skirtą kalbą.

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius, kai prašymas siunčiamas į užsienį?

- Kai prašymas siunčiamas į užsienį, administracinių ar kitų mokesčių mokėti nereikia.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą tarpvalstybiniais atvejais?

<https://pravosudje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-6366/iz-pravosudnog-sustava-6372/podrska-zrtvama-i-svjedocima/6156>

Ar galiu siųsti prašymą tiesiogiai šios šalies sprendžiančiajai institucijai net tarpvalstybiniais atvejais (ne per mano šalies padedančiąją instituciją)?

Taip, tiesiogiai arba registruotu paštu pateikdamas prašymą Kroatijos Respublikos teisingumo ministerijai.

Kokia kalba (-omis) kompensavimo institucija (-os) priima:

- prašymą?
- patvirtinamuosius dokumentus?
- Prašymas ir patvirtinamieji dokumentai turi būti pateikiami kroatų kalba. Jeigu prašymas ir patvirtinamieji dokumentai yra užsienio kalba, jie turi būti pateikiami kartu su licencijuoto teismo vertėjo atliktu patvirtintu vertimu.

Jei kitos ES šalies kompensavimo institucija išvers prašymą ir (arba) patvirtinamuosius dokumentus, kas už tai sumokės?

- Sprendžiančioji institucija neverčia prašymo ar patvirtinamųjų dokumentų ir nepadengia vertimo išlaidų.

Ar šioje šalyje reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius už mano prašymo (gauto iš kitos ES šalies) nagrinėjimą? Jei taip, kaip galiu juos sumokėti?

Su šiuo prašymu susijusiame procese administraciniai ar kiti mokesčiai nemokami.

Jei turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl prašymo, ar mano kelionės išlaidos gali būti atlygintos? Kaip galiu pateikti prašymą jas kompensuoti? Į ką turiu kreiptis?

- Jeigu Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas nusprendžia šaukti pareiškėją asmeniškai dalyvauti apklausoje arba procese, pareiškėjo kelionės išlaidos bus atlyginamos.
- Paprastai vykstant procesui ir svarstant sprendimą pareiškėjo dalyvavimo nereikalaujama, o jeigu

pareiškėjas, liudytojai, teismo skirti ekspertai ar kiti asmenys turi būti apklausiami, Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas, būdamas sprendžiančioji institucija, gali prašyti kitos ES valstybės narės, kurioje buvo pateiktas prašymas skirti kompensaciją, kompetentingos institucijos atlikti šiuos veiksmus.

- Be to, tokiai procedūrai reikalinga apklausa gali būti atliekama naudojantis techninėmis priemonėmis, įskaitant kompiuterines technologijas, elektroninių ryšių tinklus ir kitas vaizdo ir garso perdavimo priemones. Tuo atveju apklausą atliks Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas, t. y. sprendžiančioji institucija.

Jei turėsiu dalyvauti asmeniškai, ar dalyvaus vertėjas žodžiu?

- Taip

Ar mano šalies gydytojų išduotos medicininės pažymos bus priimtose arba pripažintos, ar mano sveikatą ir (arba) žalą turės ištirti jūsų medicinos specialistai?

- Užsienio medicininiai dokumentai priimami, tačiau Kompensavimo nusikaltimų aukoms komitetas, būdamas sprendžiančioji institucija, patikrina ir įvertina medicininius dokumentus, o prireikus – gali nurodyti gauti medicinos eksperto išvadą.

Ar mano kelionės išlaidos bus atlygintos, jei turėsiu pasitikrinti sveikatą šioje šalyje?

- Ne

Kiek apytikriai užtrunka, kol gaunamas institucijos ar įstaigos sprendimas dėl žalos atlyginimo?

- Kompetentinga institucija sprendimą dėl prašymo priima maždaug per 60 dienų, jeigu prašymas yra išsamus ir tvarkingas (jeigu buvo gauti ir pateikti visi reikiami dokumentai, informacija ir įrodymai, reikalingi sprendimui priimti). Tačiau jeigu prašymas yra neišsamus, laikas, reikalingas sprendimui priimti, gali būti ilgesnis.

Kokia kalba gausiu sprendimą dėl savo prašymo?

- Sprendimas dėl prašymo bus išdėstytas kroatų kalba.

Jei nesu patenkintas sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

- Sprendimo apskųsti negalima, tačiau pareiškėjas gali pateikti administracinį apeliacinį skundą – per 30 dienų nuo sprendimo įteikimo jis gali kompetentingam administraciniam teismui pateikti administracinį skundą.

Ar pagal kitos šalies taisykles galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

- Ne

Ar šioje šalyje yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą tarpvalstybiniu atveju?

- Taip

kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.